

TOVERI (THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workers Publishing Society.

JOHN VALIMAKI, Editor & Manager Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office. TELEPHONE — Office 365; Editorial Dep't 832.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

REPUBLIKAANIN EHDOKKAAT

Sosialistien tehtävien ei kuulu seurata erityisemmin porvarien vaalitaistelupuhua. Meille on itse asiassa yhden tekevää ketä porvarit asettavat ehdokkaikseen, sillä loppulaskussa heidän ehdokkaansa tulevat kaikki palvelemaan ainoastaan porvarien etuja. Kun he väittelevät ehdokkaista, koettavat he hakea ainoastaan taitavinta kansanjoukkojen silmäänkääntäjää, fakiiria, joka voi saada kaikki uskomaan olevansa koko kansan palvelija ja silti tehdä kaikki työnsä sillä tavoin että ainoastaan omistava luokka niistä tulee hyötyvään. Mutta ellei muuta niin ajan kuluisi voi luokkatietojen työläistenkin joskus viikasta siihen karnevaaliin jota porvaripuolueet ennen vaaleja pitävät.

Tällä hetkellä on republikaanipuolueen presidenttiehdokkaan valitseminen koko porvarillisen maailman kriittillisen kysymys. Republikaanilla on enemmistö kongressissa ja näin ollen pidetään itsestään selvänä, että puolueelle tulee näiden vaalien jälkeen kuulumaan myöskin hallituksen toimeenpaneva valta. Mutta kun valasta on kysymys, tulee aina riittää, sitä ei voida välttää. Pienemmät omistajat omistajat yhden ja toisen nimen ja teorian suojassa koettavat saada omille pyrkimyksilleen suosiollista mieltä ja hänen takanaan olevaa virkailijajoukkoa valtaaseen, voidakseen puolustaa etujensa trustidiktatuurista vastaan. Ja trustit vuorostaan koettavat pitää huolta siitä että pikkuporvariston ehdokkaat tulevat kaikki olemaan sellaisia että ne, valituiksi tuluttaan, tulisivat täyttämään ne tehtävät mitä trustiherrat määrävät, elleivät suoraan omaa tunnettua mieltään voi ensimäiseksi listalle asettaa.

Niinpä onkin republikaanipuolueessa näihin saakka ollut useampiakin tarjokkaita. Kenraali Wood, joka talvella suostettiin radikaaleihin nähdessä O. S. — shoot or ship — menettelyä, on epäilemättä ollut vahvin taantumuskellisten ja militaristien ehdokas. Hän on puskenut jyrkällä ja selvällä taantumuskellisellä ohjelmallaan "kuten sonni lasikuppasaa." Illinoisin kuvernööri Lowden astuu askeleen "läheemmäksi kansaa", puhuu farmarien, liikemiesten ja jopa vähäsen työläistenkin eduista. Kolmantena kulkee senaattori Johnson, Californiasta, joka vuoden päivät on tehnyt itselleen tilaa pitämällä loistavia radikaalisia puheita senaattinsa perustuslaillista oikeuksista ja muusta selästä. Hän oli 1912 Bull Moosien varapresidenttiehdokas ja muistaa hyvästi Teddy-vainajan unionisteja koskevan ohjelman ja lupaa tukea sitä. Hänen taakse on asettanut joitakin unionien valtiollistoja ja poikkeuksia kaikkia vanhat republikaanipuolueen "kapinalliset." Taistelu näiden eri ehdokkaiden välillä on näytännön ankaralta. Johnson ja Borah lupasivat "puhdistaa republikaanipuolueen taantumuskellisistä" ja pari viikkoa takaperin saivat he senaattinsa läpikäyneen ponnin kautta kahden Johnsonin kilpailijan vaalirahastot otettiin tarkastettavaksi ja tarkastus, kuten uutisia seuranneet lukijat ovat huomanneet, paljasti ilkeitä seikkoja Woodin ja Lowdenin vaalitaistelusta. Todistettiin kumomattomasti, että he aikovat "puhtaasti ostaa" puolueensa nimityksen. Tutkinnoissa ei kyllä menty aivan pohjalle saakka. Paljastettiin kyllä saippuetehtas miljooneja, mutta ei vielä selvitetty oliko ohioilainen saippuetehtaan ja Morganin pankin välillä mitään sidettä. Mutta sellaisenaan riittivät paljastukset lyömään mutaa niin pahasti kummankin Johnsonin kilpailijan takkiin, että heidän mahdollisuuksiinsa saada nimi-

tyä tulevalla viikolla kokoontuvassa republikaanien konventiosissa pidetään menettettyinä. Radikaalinen Johnson on nyt ainoa ehdokas jonka yhteyttä trustihallinnon kanssa ei ole vielä voitu siinä määrin paljastaa, että hänen maineensa varsinainen puolueen äänestäjän silmissä olisi siitä kärsinyt. Eri valtioissa toimitetuissa primary-vaaleissa hän on sitäpaitsi saanut myöskin yhden tai kaksi edustajaa enempi kuin Wood ja yleensä ollut paljon "populääriempi" kaikissa piireissä kuin toiset. Jos siis puolueen äänestäjän tahtoa neudatettaisiin, pitäisi hänen saada nimitys. Sillä hän on parhain mies, tuleva "hyvä mies."

Mutta nyt astuikin esiin taas se porvaripuolueiden tavallinen poliittinen kieräily. Asiain ja aseman tuntijat vakuuttavat ettei yksikään näistä kolmesta kilpailijasta tule saamaan nimitystä, vaan että joku tähän saakka pelistä ulkona pysytellyt tullaan asettamaan ehdokkaaksi. Woodin ja Lowdenin kannattajat ovat niin "myrkyntyneitä" Johnsonille, varsinkin hänen asken toimittamastaan vaalirahastojen paljastuksesta, että he tulevat yhtymään Johnsonia vastaan ja siten yhteisvoimin estämään hänen nimityksensä. Täten tulee varsinaisille puolueen hallitsijoille, trustiherrille, tilaisuus asettaa ehdokas jonka he haluavat presidentiksi valita. Kuka se tulee olemaan, siitä ei ole varmaa tietoa ulkopuolisilla ennenkuin sopiva hetki tulee ja valitut miehet paljastavat salatuksensa. Ehdokas kuitenkin täytyy olla sellainen että se saa riittävän määrän kannatusta kummankin, sekä Johnsonin että Woodin puolelta ja ettei hänellä ole ennestään mitään suurempia kolttesia niiskaillaan, niin että puolueen sisäiset riidat ja demokraattien hyökkäykset saisivat nimityksen jälkeen niistä lisävahvuita ja siten tuottaisivat tappion vaaleissa. Monet tarkat aseman tunteijat, niiden joukossa monet huomattavat sosialistitkin, arvelevat että tämä "musta hevonen" tulisi olemaan republikaanien viimeinen ehdokas Charles Hughes, New Yorkista. Kuten muistetaan oli hänellä jotakinkin eheä puolueensa kannatus vaaleissa. Hän on kaikinpuolin luotettu republikaanin, ollut N. Y. valtion kuvernöörinä ja Yhdysvaltain ylioikeuden tuomarina. On epäilemättä mies jota New Yorkin rahamaailma ei vihaa, mutta samalla myöskin sellainen, jota vastaan radikaaliporvareillaakaan ei ole juuri mitään asiallisia pointteja. Että Hughesilla itsellään on ollut jotakin tämältaapaista tilaisuuden toivoa mielessään, ja että hän sievällä tavalla valmistautunut sitä varten, siitä on montakin tapaus todistuksena. Ensimmäinen hän ei ole pyrkinyt millään tapaa sekaantumaan puolueensa sisäisiin riitoihin. Sosialististen lainlahtien erotamisjuttussa kolmisen kuukauden takaperin esiintyi hän erottamisen vastustajana ja "amerikalaisen oikeuksien" puolustajana. Tällä hän kai tahtoi taittaa kärjen sosialistien ja radikaalien taholta tulevilta hyökkäyksiltä. Kun vielä otetaan huomioon, että Wilson sai hä-

nostaa viime vaaleissa voiton ainoastaan sillä lupauksella, että pitää meidät erossa sodasta ja että tavallisina aikoina olisi Hughes varmasti vienyt voiton, ei ole ollenkaan epäiltävää etteivät ennusteluilla hänen nimityksensä olisi hyvä joukko todellista pohjaa.

Mutta kukaan ei tarkalleen tiedä porvaripuolueiden poliittikkaa. Sitä pelataan yhtä salaisesti kuin valtakuntaan välisiä asioitakin. Wall streeti se on joka loppulaskussa määrää mihin vaaka kallistuu. Monet väittävät ettei Johnsonin kannatelu ole rärekeydestään huolimatta ollut mitään muuta kuin tarkoituksella tehtyä tämän kriisin aikaansaamiseksi, ettei hän itse todella haluaakaan nimitystä saada, vaan ainoastaan hankkia valtaa millä auttaa jonkun toisen nimitystä ja että ellei niin tapahdu, jos republikaanikonventsiota nimitetään jonkun toisen kuin mitä hänen edustamansa lännen kapitalistit haluaisivat, erota ja Rooseveltin tapaan muodostaa uusi puolue. Mutta olipa miten tahansa, tulipa republikaanien ehdokkaaksi kuka tahansa ja asettavat demokraatit hänelle vastapainoksi ennen hyvänsä, varmoja voimme olla että hyvydestään ja puhtaudesta huolimatta tulee kummankaan puolueen ehdokkaat olemaan justin sitä mitä trustit vaativat. Ken sitä ei usko muistelemaan vaan mikä oli meidän Wilsonimme neljä viisi vuotta takaperin ja mikä hän on tänäpäivänä. Hän täytti suurimman tehtävän trustivallalle, mitä yksikään presidentti on tehnyt ja hän teki sen kauniimpien ja korkeampien ihanteiden nimessä mitä yksikään presidentti on sitten Lincolnin aikain esitellyt.

PELKÄVÄT NON-PARTISANISTEJA

Pohjois-Dakotan non-partisanistit ovat taas joutuneet taantumuskellisen porvariston hyökkäyksen alaiseksi. Tällä kertaa ei näitä farmareita syytetä siitä että ovat valtion varoilla perustaneet jauhamojlyja ja muita taloudellisia laitoksia, joiden avulla koettavat vapautua suurriistojen saalistukselta. Ne hyökkäilyt on jätetty tilapäisesti syrjään ja nyt on ryhdytty oikein systemaattisesti kaivamaan esiin sitä "aatteellista pohjaa" millä non-partisanistit seisoo. Pitkin vuotta on suurporvariston lehtimiehet käyneet kyllä Dakotassa hakemassa yhtä ja toista tietoa kouluoloista ja muusta, millä on tahdottu uskottaa uskonnolliselle väelle, että sosialistit kaivavat uskonnon ja siveyden perustuksia, mutta nyt on lähdeä iskemään heitä oikein täysillä anoksilla joka puolelta.

Minneapolislaisten jauhoyhtiöiden kontrolloeraamat lehdet ovat hankkineet "oikein perusteellisia tietoja" kirjallisuudesta mitä he levittävät ja opetuksesta mitä he harjoittavat. Ja jos heidän puheissaan on vähänkään perää, on non-partisanilike opetusohjelmaansa näiden paljon parempi mitä yksikään sosialisti on uskaltanut toivoa.

Siellä on valtion lainlahtijunaan päätöksellä, näiden keromusten mukaan, perustettu

kiertäviä kirjastoja, vähintään yksi joka kuinta kohden. Kaikki nämä kirjastot ovat olleet valtion keskuskirjaston ohjauksen ja valvonnan alla. Valtion keskuskirjaston hoitajaksi ovat non-partisanistit taas asettaneet kaksi Rand koululla täyden kurssin suorittanutta sosialistia, jotka ovat ensi töikseen tilanneet pari kappaletta noin sadasta parhaasta sosialistisesta klassillisesta kirjasta joka ainoastaan kiertävään kirjastoon farmarien luettavaksi. Kaikki muu kirjallisuus, mitä on tilattu, on unsaikaisinta. Vanhat roskaromaanit ja uskonnolliset hapatukset on kokonaan unhoitettu.

Kouluja varten on painatettu uudet oppikirjat ja näissä oppikirjoissa kuuluu olevan se puoli että ne on laadittu aivan etevimmiksi tunnettuja nykyajan pedagogien oppien ja ohjauksen mukaan. Koulujen opettajilta kuulutaan vaativan myöskin vähän muutakin tietoa, eikä ainoastaan se että osaa opettaa laskemaan kokonaisluvuilla, tavuttaa tavallimmimmat sanat oikein. Pahana lisäyksenä tämän yhteydessä huomautetaan vielä siitäkin että kykeneville opettajille maksetaan myöskin niin paljon e-naappi palkkaa, että he siirtyvät naapurivaltioista Dakotaa ja siten lisäävät opettajapulaa muualla.

Valtion yliopistossa sitten on kaikki pillalla. Taloustiede kuuluu perustuvan Marxille ja jo kahden vuoden ajalla ovat oppilaat oppineet tuntemaan koko liikejärjestelmän kierouden. Tukkukauppias ja tehtailijan edustaja on aivan avuton tämän laitoksen läpi käyneiden poikain kanssa, joista tulee farmarien osuuslaitosten liikkeenhoitajia ja muita toimijoita. Tämä opetuspuoli townlymissä on pahin kaikista", sanotaan eräänkin kirjotussarjan lopussa. Meistä se on parhain puoli. Sillä itse asiassa, perin vähän me nykyinen polvi ehdimme tehdä uuden yhteiskunnan rakentamiseksi. Mutta jos non-partisanistit kasvattavat nousevaa polvea sillä tavalla kuin Minneapolisin pohatut syyttävät, tekevät he jotakin mistä kannattaa antaa heille tunnustus, niin vähän kuin uskommekin heidän varsinaisen poliittisen ohjelmansa.

Tämän yhteydessä sopinee myöskin ottaa huomioon minkä tähden suurporvarit täällä lännellä niin hartaasti noita juttuja levittävät. Sillä tahdotaan iskeä tällä nouseva non-partisanistien liike alas, osottaa se sosialistiseksi. Montanan kuvernöörikin piti äskettäin puheen valtion pankkireille, jossa hän vakuutti että elleivät republikaanit ja demokraatit yhdy, tulevat non-partisanistit valloittamaan tänä syksynä Montanan. Sama vaara uhkaa Washingtonia ja levenee nopeasti muuallekin. Ja suurpääoma koettaessaan pelastua tältä vaaralta, lisää sitä ammuttamalla lakkolaisia Buttessa ja palkkaamalla japanilaisia valkosta tilalle Seattlessa ja muualla "Amerikan Planin" nimellä.

Me mieluummin näkisimme tämän tyytymättömän työväen ja farmarien armeijan astuvan taisteluun näitä suurriistajia

vastaan suoraan sosialistipuolueen lipun suojissa. Mutta elleivät he voi sitä tehdä; jos sosialismin täytyy täten asteettain, pettymyksiä kautta kehittyä kulkea, niin toivottava olisi että non-partisanistit kaikkialla muistaisivat tuon "townlysin pahimman puolen" — hyvään kirjain ja työväen sanomalehtien levittämisen.

Kolmannen Internationalen aatteellinen perusta

(London Daily Heraldista.)

Daily Heraldin huhtikuun 15 p:n numerossa oli seuraava huomiotu herättävä kirjoitus: Kommunistisen Internationalen manifestissa, joka julkaistiin Internationalen ensimmäisen kongressin jälkeen 2-6 p:n maaliskuuta 1919, lausutaan väkivaltaa käytöstä proletariaatin vallankumouksessa seuraavaa: "Maailman porvariston huuto kansallissodasta ja punaisesta terrorista on inhoitavinta tekopyhyyttä mitä poliittisten taistelujen historiassa voi tavata. Mitään kansallissotaa ei olisi, elleivät ristijäköpoltta saatettuun ihmiskunnan perikadon partaalle, asetuiksi poikkeitoin työtätevien kansanjoukkojen edistykseen tälle, turvattu salaliittotiloihin ja murhin sekä kutsuisi ulkopuolelta aseellista apua suojelemaan ja ennalleen palauttamaan heidän ristimiesoikeuksiaan.

Työväenluokan verilyhollisen porvariston, menettelyä aihuttua kansallissodan. Työväenluokan täytyy vastata iskuun iskulla, ellei se tahdo osoittautua uskottomaksi itseään ja tulevaisuuttaan kohtaan, tulevaisuutta, mikä samalla on koko ihmiskunnan tulevaisuus. Kommunistipuolueet eivät koskaan pyri keinotekoisesti synnyttämään kansallissotaa, vaan päinvastoin ponnistavat voimiansa lyhentääkseen mikäli mahdollista sen kestämissä. Milloin kansallissotaa käsi välttämättömäksi, kommunistipuolueet koettavat rajoittaa uhrien lukua ja ennenkaikkea turvata voiton proletariaatille. Tästä johtuu itseisesti välttämättömyys riisua porvaristo aseista ja aseistaa proletariaatti."

Kirjassaan "Proletariaatin vallankumous ja luopio Kautsky", jonka Lenin kirjoitti vastaukseksi Kautskyn kirjukseen "Proletariaatin diktatuuri", Lenin lausuu seuraavaa äänioikeuden ristimiesistä porvaristola (kapitalistit) ja palkkatyön ristijäkö: "Kysymystä demokraattista ja diktatuurista minä käsitteän ennen marraskuun vallankumousta kirjoittamassani kirjassa "Valtio ja valtakunta". Siinä en laisinkaan kajonnut kysymykseen äänioikeuden rajoittamisesta. Lisätäkään nyt, että tuo kysymys on erikoinen kansallinen kysymys eikä se sisälly itse diktatuurikäsittelyyn yleensä. Tarkastusta kysymystä äänioikeuden rajoittamisesta on otettava huomioon Venäjän vallankumouksen erikoiset edellytykset ja sen kehityksen erityinen kulku... Oisi ajattelemanuuta vakuuttaa edeltäpäin, että lähestyvä proletariaatin vallankumous joko kokonaan tai suurimmaksi osaksi ristitisi äänioikeuden porvaristola. Tämä voi olla mahdollista. Itse asiassa se sodan jälkeen ja Venäjän vallankumouksessa saavutettujen kokemusten johdosta on todennäköistäkin Mutta se ei ole ehdottomasti

VAPAUDEN SOIHU

ilmestyy kesäkuun puolivälissä. Kirjotuksia huomattavilla sekä tällä mantereella että Euroopassa olevilta suomalaisilta sosialisteilta. Kuvitus monipuolista ja arvokas. Hinta ainoastaan 50 senttiä.

Toverit Yhdysvalloissa! Tutustukaa Canadian työväenliikkeeseen, tilaamalla itsellenne Soihtu.

Toverin asiamiehet! Levittäkää Soihtua aivan samoin kuin sikäläisiäkin julkaisuja.

Tilaukset lähettäkää osoitteella: TOVERIN KIRJAKAUPPA, Box 99, Astoria, Ore.

NYT VAPAUDELLE TILAAJIA HANKKIMAAN

Keskä ensi päivästä alko Vapauden levitys Yhdysvaltoihin. Kainka monta on kymmentuhansissa joukossanne sellaista, joka antaa kannattajansa canadalaistelle veljeydenlehdelle?

Suureksi osaksi riippuu lehtemme levitys asiamiehiltä. Sikäipä nyt lyhyesti kehoitamme Työmiehen, Raivaajan ja Toverin asiamiesarmeijaa antamaan tarkomasta huomiosta Vapauden levittämiseksi.

Vapauden tilauksinnat Yhdysvaltoihin ovat seuraavat: 1 vk. \$5.25; 1/2 vk. \$2.75; kolme kk. \$1.50 ja 1 kk. 75c. Ylläolevasta hinnasta lasketaan postimaksun osalle seuraavasti: 1 vk. \$1.00; 1/2 vk. 60c.; kolmen kk. 30c ja 1 kk. 10c. Postimaksun osasta hintaa ei anneta asiamiespalkkiota. — Tilaukset lähetettävä: TOVERIN KONTTORI, Astoria, Ore.

Box 99, Astoria, Ore.

välttämättömiä, jotta voitaisiin sanoa diktatuurin olevan voimassa. Se ei välttämättömyydenä sisälly diktatuuriraatteen, ei esinny diktatuurin olemassa osana enempää tuon käsitteen historiallisissa kuin luokkamielessäkään. Sana diktatuurin olemassa osana on toisen luokan väkivaltaisen kukistamisen. Proletariaatin diktatuuriin kuuluu ristijäköluokan vastustuksen väkivaltaisen nujertaminen ja johdonmukaisesti "puhutaan demokraattien" rikkomien s. t. s. tuon luokan yhdenvertaisuuden ja vapauden rajoittamista. Kaikki edellä sanottu Englannin oloihin sovelletuna tarkoittaa yksinkertaisesti sitä, alahuoneen työväen tai kommunistien estämistä osittamaan hallitus voi huomata välttämättömäksi kansallissodan ja voimatoimenpiteet pankkiriiden, teollisuus-kapitalistien, upseeriston, valtiotvirkamiesten y. m. taholta joko sitten teollisuuden yhteiskunnallistuttamisen, yleisen työväenluokan säättämisen, tasavallan julistamisen tai muun johdosta nousevan aseellisen vastustuksen kukistamiseksi. Tällaisessa tapauksessa hallitus kavaltaisi työväen asiaan, ellei se, huolimatta kannastaan väkivaltaista menettelytapaa kohtaan, ryhtyisi mitä nopeimmin toimenpiteisiin proletariaatin vihollisten hillitsemiseksi ja tuhoamiseksi, jos se on tarpeellista. Tullakseen hyväksytyksi kolmannen Internationalen jäseneksi ei Englannin työväenpuolueen tai riippumattoman työväenpuolueen tarvitse "allekirjoittaa" mitään neuvostoa tai väkivaltaa käyttäviä koskevaa "yhteiskunnallista vakuutusta", vaikka kommunistipuolueet väittävätkin, että väkivaltaisia toimenpiteitä ehdottomasti tullaan tarvitsemaan siirryttäessä kapitalistisesta yhteiskunnasta kommunistiseen, perustaan väitteensä kapitalistiluokan psykologian sellaisena kuin se nykyään ilmenee Englannin hallitsevan luokan poliittisessa.

ALUETOIMIKUNTA 719 Montana Ave., Portland, Oregon.

viämään työväenluokan voittoon, vaan muodostuu niissä uuden valtion koneisto entisten palkkailisten yläluokan ja parlamentin siljaan. Tämä on otaksunsa ne perustavat liikepuolueen neuvostonliikkeen kehityksen, niin myös Johannesburgin, Glasgowin, Belfastin, Limerickin, Seattlen ja Winnipegin yläluokista sekä hallitusvirastojen luokkuluokasta saatuihin kokemuksiin.

Mutta ei kolmas Internationalin ennempää kuin Leninin (tämä kirjallisuus hänen ilmoitustaan Arthur Ransomeinille ja Lansburylle) pidä neuvostonliikkeen hyväksymistä nielankumouksellisten puolueiden yleisenä tunnuserkinä. Mitä vaaditaan puolueelta joka haluaa liittyä kolmanteen Internationalen käy liittyä Internationalen julkaisemista esikirjoista. Vaatimukset ovat seuraavat: 1) että puolue kannattaa proletariaatin ristimiesistä työllistämistä; 2) ettei puolue mielinkään eikä minkäänlaisissa olosuhteissa tee sopimuksia tai liittoja ristijäköluokassa; 3) ettei puolue missään muodossa ota osaa porvarillisten harrastamaan proletariaatin diktatuuriraatteen mustaamiseen; 4) ettei puolue minkäverran teoriassa hyväksynee kommunistien ohjelmaa, koska se ryhdy, silloin kun tätä ohjelmaa toteutetaan käytännössä, saboteraamaan kommunistien työtä ja siten

YHTÄ JA TOISTA

Saksalaiset ihmeissään.

Jotakin suurommoista on tähtynyt maailmassa tapahtua kun saksalaiset ovat joutuneet ihmeissään; saksalainen ei ole niitä poikia, jotka vähästä höimistyvät. Vielä pari vuotta sitten ihmettyivät he koko maailma usulla keksimöillä tekniikan aloilla. Nyt on tullut heidän vuoroonsa ihmetellä.

Mikään mahtanee olla se ihmeellisyys?

Ei mikään muu kuin amerikalainen aikakauslehti ja — palvattu siiankinkku.

He eivät ainoastaan ole ihmeissään mutta vieläpä säilivät sellaisia amerikalaisia, joilla on palvattu siiankinkku myytävänä.

Katsokaas sen amerikalaisen siiankinkun kansaa on sillä lailla, että sitä ei tahdo mitenkään saada myydä. Olette itekin ehken joskus silmälleet amerikalaisia aikakauslehtiä ja nähneet niissä mitä viokottelevampia maalausiksi esiauhinmaistia.

Maistumiseen niihin titenkin riippuu kulkoihin vallitsevasta ylitäyläisyydestä. Jos olette juuri suoneet vatsaanne täyteen vaikkapa tuoretta siiankinkua, pihviä tai lohta niin eiipä näkemisen tenhoivoima lie ne ollut kovinkaan suuri. Mutta oletteko koskaan joutuneet barbaallemaan paria tai kolmea päivää syömättä, että olette näkänne kihotta-

miseksi saaneet halstaa ohikittävän junan ravintolavaruudesta tulevaa ruuanhaljua? Varjele pois näyttämättä seläselle miehelle nykykaista kokaustajukaisu maalausineen siiankinkusta.

Siten on tehty saksalaisille. Kaikkii tiedämme että keskusvaltioissa on oltu pitemmän aika ahyvin niukoilla ruokavaroilla. Huojennukseksi ovat he aivan äskettäin saaneet runsaan annoksen amerikalaisia kuukausjulkaisuja, jotka vuorostaan ovat sisällyttäneet runsaasti mitä kauneimpia maalausiksi esilukokkeista stankinkuitta. Tosi kyllä että tämän kirjoittaja ei ole koskaan syönyt niin hyvältä maistuvaa siiankinkua kuin olen kuvista nähnyt mutta se ei lie ne kinkkujen syy, vaan sen syy, ettei ole kinkkuja tarjottu silloin kun ne parhaimmallaan olisivat maistuneet.

Onko siis ihme jos saksalaiset ihmettelevät? Ihme on se, että he tyytyvät ihmettelemaan.

Se heitä kuuluu eniten kummauttavan, että amerikalaiset eivät viljele siiankinkua ilman ettei sitä heille niin suuresti ilmoteta. Ilmoitus näkähän on nykykaista kallista.

Lapsia ovat saksalaiset vielä maailmanmarkkinoilla! Suuruutanto ei ihmeisesti ole Saksassa vielä kuin a lulla siihen verrattuna mitä se tällä on. Jos se olisi, käsitteisivät he myöskin amerikalaiset liiketavat. Heidän maassaan on ollut kokonainen luta turhantöimittäjiä, jotka ovat kontrolloeraaneet maan tuotantoa ja teollisuutta mutta Amerikka ne sitä vastoin ovat vain harvoja

käsissä. Ilmotaminen suurissa aikakausjulkaisuissa on vain rahnan siirtämistä yhdestä taskusta toiseen. Samat trustit, jotka omistavat teurastamot, omistavat myöskin kontrollin sanomalehdistöön, paperiin, maantuotteisiin, y. m. Luokattomoin jokapäiväisiin tarvikkeihin. Ne muttam dollarit, jotka suurtrustit nraavat lehdille, jotka eivät ole heidän kontrollinsa alaisena, on niiden suuntukkeeksi jos ne joskus sauttavat määttämään väärällä vuorolla. Sen jälkeen ovat ne vaiti; harvoin koskaan elättäjäänsä haukkua.

Mitä tulee, hännin syömiseen niin kyllä se kelpaisi meille ilman ilmoituksia jos vain voisimme sitä ostaa. Hännä ei voida levittää lovalta päälle aivan niin hienoon kuin voita ja margariinia ja kun niitä saa halvemmalla niin niitä on haisteltava silloin kun vatsa kaipaa siiankinkua.

Olemme sentään haluan edellä saksalaisista. He katelevat hännettä kuivista; me näyteakkunain läpi jääkaapeista.

Ja Amerika on mallman rikkaimmaa!

Kirjeenvaihtajille.

Sanomalehden parhaimpia ystäviä ja katkerimpia vihamehviä ovat sen kirjeenvaihtajat. Etenkin suomalaiset ja sosialistisen sanomalehden.

Hyvä kirjeenvaihtaja jokaisella paikkakunnalla on suureksi arvoksi lehdelle levikille ja samalla tekee sen mielenkiintoisemmaksi niille jotka sitä tilaavat paikkakuntakirjeistä tai

niiden olemattomuudesta huolimatta. Hyvä kirjeenvaihtaja — ja, siinäpä sitä ollaan. Siirretään siitä päättämisen myöhemmäksi. Julteellaan nyt vain siitä mitä se hyvä kirjeenvaihtaja voi tehdä, ja mitä ei pitäisi tehdä, jos nim. haluaa hyvän nimen kanta.

Ensimmäinen ei pitäisi kirjoittaa mitään, ei hyvää eikä pahaa, naapurinsa emännestä sen jälkeen kun on hänen emännästä tullestaan maininnut. Ihmestä kirjoittaminen vie maineen hyvästäkin kirjeenvaihtajalta. Turvallisin sääntö on, että jättää keuhkosenkin hautajaismaahan yhteyteen.

Toiseksi ei pitäisi kirjoittaa mitään naapurin isännästäkään. Hän voi olla naimisallan rasitukseksi "akka-mainen" ja kun hänen sanomansaan jotakin julkisuuteen lasket voi hän itse sen seuraavassa numerossa perustaa. Ja taaskin on kirjeenvaihtajamaneesi mennyt. Hyvä jos sitä pääsee. Voit saada selkäsanaan kaupantähtäksiksi.

Ei myöskään pitäisi kirjoittaa paljoa naapurin muksuista. Ne voivat olla jomman kumman jälkeisiä, parhaimmassa tapauksessa molempien ja kirjoittamalla niistä saat vanhuksent omansa niskaasi ja perilliset kanofjesi niskaan.

Mutta mistä sitä sille kirjoittaa? Kirjoittaa sellaisia asioita jotka ovat yleisluontoisia, puolueolintaisia, osuustointaisia, osastotointaisia, t. m. s. koskevia. M. m. lehdien toimintansa saa kiittää tai laittaa minkä haluaa, sellaiset kirjoitukset harvoin

pääsevät rosakoria edemmäksi. Sekin sinänsä on suuri saavutus. Toimittukseen saapuun päivittäin paljon sellaisia surmistein tuotteita, jotka ovat ajottu lehteen mutta sopivat hyvin sopuistuisasti rosakoria. Surmisten kynnäntööt eivät koskaan rosakoriasta riitele.

Hyvä kirjeenvaihtaja on se, joka kirjoittaa usein ja asiallisesti. Meinasin sanoa myöskin että lyhyeen, mutta asiallinen kirjoitus ei ole koskaan liian pitkä.

Näin kesän aikana kun menette piknikkii, uiskentelemaan tai johonkin muuhun kireelliseen ajantavoon niin pistäkää kynä ja palanen paperia taskuunne ja virkistysten lomassa pistäkää asiot paperille. Ei kirjoittaminen ole niin suuritoinen asia kuin sitä luuletetaan. Ihminen aivoisto toimii aina, kysymys on vain toiminnan keskittämistä yhteen kohteeseen niin kauaksi aikaa, että on sen toiminnan tuloksen ehtynyt paperille jäljentää.

Sisä samalla kun kehittää ja kehittyä hyväksi kirjeenvaihtajaksi, kehittyä myöskin ohjaamaan ajatuskykyään. Kun sen on täydellisesti oppinut on henkilö ei ainoastaan hyvä kirjeenvaihtaja, mutta myöskin taitava käytännöllinen puoluemiehiä tai nainen.

Se on päämäärä johon kannattaa pyrkiä. Siis kynät käsiin!

Vasikka — Lemminki.

Joku päivä sitten pistäysin emännän käskystä lihakauppaan kys-

mässä lhanhintoja, että saisi viikot varrella laskea minkälaisia lihaa kannattaisi parhaiten sunnuntaiherkkuksi ostaa. Kyselin yhtä ja toista. Kaikki oli kallista. Huomasin teikkillä lehmän kiele. Kysäsin teikkien hintaa, ajattelin että jos sitä nyt oikein herkkutellisi. Ja herkkutellisi se todellakin olisi hintaan katsotta. Määränsäivät siitä puolitoista dollaria.

Lähdin tietoeni asuontoa kohti. Matkalla fikeraalini itsekseni alkoi kymmenkunta vuotta sitten, jolloin tehtiin töitä \$1.50—\$2.50 päiväpalkolla ja ei ostas kokonaisen vastan yhdellä dollarilla. Nyt lehmän kiele puolilehtoi.

Tarkeemmin kumminkin asiaa ajeltuaan, olisihan se järjetömyyttä vaatia esimerkiksi lehmän kieltä samalla hinnalla kuin vasikkaa sillä kieltä pitää kasvattaa yhtä kauan kuin lehmääkin jostavastoin vasikka kasvaa näkymättömästä siemenkasta eläväksi "olennoksi yhdeksänsä kuukaudesta.

Mutta olisi sentään kohtuus vastata töystä palkkaa niin paljon, että sillä palkalla voisi ostaa nyt yhtä paljon tavaraa kuin ostittiin kymmenkunta vuotta sitte saadulla palkolla. Silinä kumminkin on jätetty surkeasti jälkeen.

Jaa, ettekö silloin saanut vasikasta dollarilla kappaletta. Saipa vasikan. Kyllä niitä kauppoja Minneapolisin farmikontrollilla solmittiin niillä aikoihin tuhka tiehään. Moutokas vasikkaa sitä nykyään ostetakaan yhdellä päiväpalkalla. Taneli.